การพยาบาลอาชีวอนามัยทั้งในกลุ่มประชาชนไทยและต่างชาติ

ความหมาย

อาชีวะ → อาชีพ

อนามัย → สภาวะที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม

อาชีวะอนามัย → สุขภาพอนามัยในการประกอบอาชีพ

ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม

- ด้านสภาพแวดล้อม เกิดจากมลพิษและของเสีย
- ด้านสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ประกอบอาชีพ
- ด้านสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนทั่วไป

(แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 12)

ความเป็นมาของงานอาชีวะอนามัยในประเทศไทย

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ได้มุ่งเน้นให้ลูกจ้างมีสุขภาพดี ถ้วนหน้า สามารถป้องกันโรค และสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สิ่งแวดล้อมในการทำงาน

- สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ความร้อน แสง เสียง
- สิ่งแวดล้อมทางเคมี ได้แก่ สารเคมีทุกชนิดที่ใช้ในการทำงาน
- สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ ได้แก่ เชื้อโรค สัตว์
- สิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยาสังคม ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง

สิ่งคุกคามสุขภาพทางกาย

- อุณหภูมิ ไม่ควรเกิน 45°C
- แสง ไม่ควรเกิน 1000 ลักซ์
- เสียง เสียงเครื่องจักร ความดัง ไม่ควรเกิน 90 เดซิเบล
- ความดันบรรยากาศสูง ภาวะเกิดโรคเครื่องดำ
- ความดันบรรยากาศต่ำ เกิดภาวะขาดออกซิเจนได้
- ความสั่นสะเทือน
- รังสี
- สารเคมี
- สารพิษจากแมลง พืชอินทรีย์ → สังบน, ปรอท, ไซยาไนด์
- สารพิษจากแมลง พืชอินทรีย์ → ไพเรธรีน, นิโคติน, ไรยาเนีย, โรติโนน
- สารพิษจากแมลง ชนิดอินทรีย์สังเคราะห์ → ดีดีที, ฟอสเฟต, คาร์บอเนต
- ฝุ่น
- ฟุ่ม
- พิษตะกั่ว
- ควัน
- ไอระเหย
- ละออง
- ก๊าซ

โรคที่พบจากการประกอบอาชีพ

- โรค Raynaud's Phenomenon เกิดจากการใช้เครื่องมือเจาะเป็นเวลานาน ๆ
- โรคลมชักเพราะความร้อน
- โรคตา
- โรคผื่นคันจากแพ้ฝุ่นต่าง ๆ
- โรคปอดฝุ่นฝ้าย
- โรคปอด
- โรคมือขนง

มาตรการควบคุมป้องกัน

- การควบคุมโดยการระบายอากาศ จัดให้มีช่องลม
- การควบคุมฝุ่น ใช้ระบบเปียก โดยการใช้น้ำฉีดพ่นทำให้ฝุ่นละอองที่ฟุ้งกระจายตกลงมา

การควบคุมป้องกันที่ตัวผู้รับบริการ/ตัวผู้ปฏิบัติงาน

- การกำหนดระยะเวลาการทำงานที่เสี่ยงต่ออันตราย
- การบริหารเวียนสับเปลี่ยนคนงาน
- การติดตั้งสัญญาณเตือนภัย
- การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- การตรวจสุขภาพผู้ปฏิบัติงาน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- การทำงานกลางคืนไม่ควรเกินวันละ 8 ชั่วโมง/วัน และไม่เกิน 48 ชั่วโมง/สัปดาห์
- บังคับเด็กทำงานเกี่ยวกับการบริโภคโลหะ
- โรงงานขนาดใหญ่ที่มีคนงาน > 1000 คน จะต้องมีพยาบาลประจำ 3 คน แพทย์ประจำ 1 คน และมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล
- โรงงานขนาดกลางที่มีคนงานต้องแต่ 500 คน ต้องมีพยาบาลประจำ 1 คน มีแพทย์ประจำเป็นบางเวลา และมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล
- โรงงานขนาดเล็กต่ำกว่า 100 คน ต้องมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล

นางสาวนริสา ธูธาติ รหัสนักศึกษา 604991036

การพยาบาลอนามัยชุมชนในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

อนามัยสิ่งแวดล้อม
→ การดูแลสิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพของมนุษย์ ทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่และสุขภาพของมนุษย์ ได้แก่ น้ำ อากาศ อาหาร อาคาร ที่พัก ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ฯลฯ

ขอบเขตของงาน
- การจัดหาน้ำสะอาด น้ำประปา
- การควบคุมมลพิษทางน้ำ
- การจัดการเกี่ยวกับขยะมูลฝอย
- การควบคุมสัตว์อาศัยโรคพอดและสัตว์แทะ
- มลพิษทางดิน
- การสุขาภิบาลอาหาร
- การควบคุมมลพิษทางอากาศ
- การป้องกันอันตรายจากรังสี
- อาชีวอนามัย
- การป้องกันอุบัติภัยต่าง ๆ
- การดำเนินงานสุขาภิบาลเมื่อเกิดโรคระบาด เขตภัยพิบัติ
- การป้องกันและควบคุมสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปประสานจากความเสี่ยงและอันตราย
- การควบคุมมลพิษทางเสียง
- ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม
- การวางผังเมือง
- งานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับการคมนาคม
- การสุขาภิบาลของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

สิ่งปฏิกูล
- การกำจัดสิ่งปฏิกูล
  - ระบบใช้น้ำ
    - สิ่งปฏิกูลถูกกำจัดนอกอาคาร
    - ล้วมถังเท
    - ล้วมเคลื่อ
    - ล้วมบลุมต้น
  - ระบบไม่ใช้น้ำ
    - สิ่งปฏิกูลถูกกำจัดในอาคาร
    - ล้วมบลุม
    - ล้วมบม้ก
    - ล้วมช่องดิน
    - ล้วมเพจน
  - ระบบใช้น้ำสิ่งปฏิกูลถูกกำจัดนอกอาคาร
  - ระบบใช้น้ำสิ่งปฏิกูลถูกกำจัดในอาคาร → ล้วมรางน้ำ

มูลฝอย
- มูลฝอยเปียก
- มูลฝอยแห้ง
- มูลฝอยอันตราย

การจัดการขยะมูลฝอย
- การกม
- การเผา
- การหมักขยะทำปุ๋ย
- การนำกลับมาใช้ใหม่

การสุขาภิบาลอาหาร
- หลักเกณฑ์พื้นฐาน
  - สถานที่ตั้ง
  - อาคารที่ใช้ประกอบอาหาร
  - การปฏิบัติงาน
  - การผลิตอาหารที่ปลอดภัย
  - การจัดการความสะอาด
  - การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบ
- สุขวิทยาส่วนบุคคล

มลพิษทางน้ำ
- แหล่งกำเนิดน้ำเสีย
  - ชุมชน
  - อุตสาหกรรม
  - เกษตรกรรม
- การบำบัดน้ำเสีย
  - วิธีทางกายภาพ
  - วิธีทางเคมี
  - วิธีทางชีวภาพ

มลพิษทางอากาศ
→ อันตรายต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ พืช สัตว์ หรือทำลายทรัพย์สินของมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อม

- แหล่งกำเนิดของสารพิษทางอากาศ
  - แหล่งมนุษย์
    - พาหนะไอเสีย
    - โรงงาน
    - ยานพาหนะ
  - แหล่งธรรมชาติ
    - ภูเขาไฟ
    - ไฟป่า
- ชนิดของมลพิษของอากาศ
  - อนุภาคต่าง ๆ
    - ขี้เถ้า
    - ฟุ้ม
    - ล่อง
    - ฝุ่น
    - เขม่า
  - ก๊าซต่าง ๆ
    - ออกไซด์ของคาร์บอน
    - ออกไซด์ของซัลเฟอร์
    - ออกไซด์ของไนโตรเจน
    - ไฮโดรคาร์บอน

การควบคุมแมลงและสัตว์นำโรค
- แมลงกัดต่อย
  - ตาแดง
  - อุบัติเหตุจากโรค
  - โรคท้องร่วง
  - ไทฟอยด์
  - บิด
- แมลงสาบ
  - อาหารเป็นพิษ
  - โรคผิวหนัง
  - ท้องร่วง
  - ไทฟอยด์
- บนู
  - โรคติดต่อต่าง
  - ตามโรค
  - โรคพิษบนู
  - ไข้รากสาด
  - โรคพยาธิ

บทบาทของพยาบาลอนามัยชุมชน
- งานบริการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- การนิเทศบริการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในสถานบริการ
- การบริการอย่างต่อเนื่อง
- การดำเนินงานอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมสำหรับเจ้าหน้าที่
- บทบาทด้านการบริหารจัดการ
- บทบาทด้านวิชาการ

นางสาวนภัสา ชูชาติ รหัสนักศึกษา 604991036